نگاه

تا کی همه شانس می‌آوریم

درس‌هایی از زلزله بم، اهر هریس و ورزقان

سیامک زندرضوی*

■ «بهرام عکاشه» در گفت‌وگو با «ایلنا» گفته که فلات ایران تحت فشار زیادی است. انتظار من این بود که زلزله‌ای که در «وان» ترکیه اتفاق افتاد، در ایران نیز رخ دهد که در واقع شانس آوردیم. پیش‌بینی می‌کنیم زلزله‌ای با شدت هفت ریشتر در کوه‌های البرز مرکزی یا شرقی، زاگرس یا شرق کشور رخ دهد. خوشبختانه زلزله در آذربایجان‌شرقی، ساعت ۱۷ اتفاق افتاد. اگر در ساعت پنج صبح رخ می‌داد، همانند زلزله بم چندین هزار کشته برجای می‌گذاشت. «محرم فروغی» فرماندار شهرستان ورزقان، دلیل پایین بودن جان‌باختگان را دقیق‌تر توضیح می‌دهد: «در آن زمان، اهالی مشغول برداشت محصول عدس در مزارع خود بوده‌اند و از حادثه جان به در برده‌اند. به گزارش ایسنا، در حالی که این زلزله در پنج استان آذربایجان‌شرقی، غربی، اردبیل، زنجان و گیلان احساس شده است شنبه‌شب شهروندان تبریز، شب را در پارک‌ها و فضای باز خارج از خانه‌های خود گذرانده‌اند و علاوه بر ترافیک سنگین در اکثر معابر شهر، بیشتر نقاط تبریز با قطعی برق روبه‌رو شده بود. تجربیات تاکنونی از منظر جامعه‌شناسی مردمدار شکل دیگری می‌یابد، این رویکرد در جامعه‌شناسی پدیده‌های اجتماعی را در ارتباط متقابل با شهروندان درک می‌کند و جامعه‌شناس در پیوند با مردم می‌آموزد و نتایج کارش را برای نقد و بررسی در اختیار آنان قرار می‌دهد و این فرآیند به‌طور مستمر ادامه می‌یابد. در قالب این نگاه تفاوت‌های اساسی‌ای میان مدیریت بحران در بم و آذربایجان‌شرقی وجود دارد که مهم‌ترین آنها در سه عرصه به شرح زیر است. اول- در زلزله بم اطلاع‌رسانی عمومی از همان روز اول آغاز شد و به طور مستمر ادامه یافت درحالی که در زلزله اخیر، شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی داخلی به نوعی سکوت کردند و تعدادی از روزنامه‌های اصلی کشور نیز اخبار آن را به صفحات داخلی منتقل کردند. در نتیجه فرصت بسیج همگانی برای توجه و آمادگی برای مقابله با حوادث طبیعی قبل از آنکه به فاجعه انسانی تبدیل شود، حتی در حد یادآوری فراهم نشد. دوم- در زلزله بم دولت بلافاصله کمک‌های خارجی را پذیرفت درحالی که در زلزله اخیر مقامات گوناگون بعد از اعلام آمادگی چند کشور و سازمان‌های بین‌المللی از جمله پزشکان بدون‌مرز و دفتر یونیسف در تهران، برای امدادرسانی اعلام کردند که نیازی به کمک نداریم. حتی معاون سازمان مدیریت بحران کشور، علاوه بر تاکید بر عدم نیاز به کمک‌های بین‌المللی اظهار داشت به کمک استان‌های معین مرتبط با آذربایجان‌شرقی هم نیاز پیدا نشده است. این در حالی است که برخی نشریات از اعتراضاتی در ارتباط با امدادرسانی در مناطق آسیب‌دیده خبر داده‌اند. سوم – در بم با کمک دانشگاه شهید باهنر کرمان برخی سازمان‌های غیردولتی و شورای اسلامی شهر بم، در مرحله اسکان اضطراری، پروژه مدیریت بحران بر پایه اجتماعات محلی، در مقیاسی محدود به اجرا درآمد و با حمایت سازمان جهانی بهداشت و یونیسف خبرنامه‌ای با عنوان «شهروندان و مشارکت» به مدت بیش از دوسال به چاپ رسید و در مناطق آسیب‌دیده توزیع شد که در آنها نتایج برنامه‌ها، همراه با ایده‌های گوناگون در مراحل اسکان اضطراری، موقت و مرحله بازسازی را منعکس می‌کرد که به نوعی تعامل میان شهروندان، مقامات مسوول و کارشناسان را به درجه‌ای برقرار می‌کرد. امری که به نظر می‌رسد در خلأ حضور موثر سازمان‌های غیردولتی داخلی و بین‌المللی در زلزله اخیر امکان‌پذیر نیست.

حال سوال این است تا کی همه ما شانس خواهیم آورد؟ در پاسخ به پرسش فوق، توجه به دو نکته به‌طور همزمان ضروری است. اول؛ مساله بازسازی بافت‌های فرسوده و فاقد کیفیت است که شامل بسیاری از مناطق شهری و روستایی در نواحی زلزله‌خیز است که بدون سیاست‌های روشن و کاربردی، هماهنگی بین بخشی و پشتیبانی منابع مالی گسترده، اکثریت قریب به اتفاق شهروندان قادر به پرداختن به آن نیستند. دوم، حضور موثر ساکنان هر روستا و هر محله شهری در اجتماعات محلی تعاملی، به طوری که بتوانند گروه‌های کاری خود را در عرصه‌های امداد و نجات، اسکان اضطراری، حمایت از کودکان، اطلاع‌رسانی و خبرنامه، زنان، سالمندان و قبل از وقوع حادثه و همین امروز تشکیل دهند و آموزش‌های لازم و ابزار و امکانات ضروری را به کمک نهادهای مسوول فراهم آورند تا در بدترین شرایط همسایگان به جای تلاش برای نجات خویشاوندان در یک منطقه دیگر به حمایت از همسایگان خود بشتابند و اطمینان داشته باشند که حمایت متقابل از بستگان آنان نیز در محله خودشان خواهد شد. این امر مستلزم این است که پیش فرض ناتوان فرض کردن مردم پس از وقوع یک حادثه طبیعی به کناری گذاشته شود. همین نجات‌یافتگان پیگیرانه تلاش کردند، خویشاوندان خود را نجات داده و جانباختگان را به خاک بسپارند. تجربه بم در عرصه مدیریت بحران بر پایه اجتماعات محلی در هشت جلدکتاب تدوین و به چاپ رسیده است که می‌تواند مورد استفاده همه شهروندان دوراندیش قرار گیرد. زلزله بم نشان داده امید بستن به مقامات گوناگون دولتی که به مدیریت از بالا به پایین اعتقاد دارد در صورت وقوع یک حادثه طبیعی در مناطق شهری به‌ویژه شهرهای بزرگ حداقل در ساعات طلایی بی‌نتیجه است. شاید در ۵۳۷آبادی و روستای آسیب‌دیده در آذربایجان شرقی مقامات می‌توانند مدعی شوند که همه چیز به خیر و خوبی گذشته است اما مطمئنا این ادعا در شهر تبریز و تهران و... امکان‌پذیر نخواهد بود.

*عضو هیات علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان

فرهنگ فاجعه و تاثیر آن بر مدیریت فاجعه

مصطفی مهرآیین
عضو هیات علمی
پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی

۱- دو مفهوم «ریسک» (که با تسامح می‌توان در زبان فارسی آن را به خطر ترجمه کرد) و «disaster» (که می‌توان در زبان فارسی آن را به بلایا، مصایب یا فاجعه ترجمه کرد) و مفاهیم همبسته به آنها از قبیل مدیریت ریسک، جامعه ریسک، جامعه فاجعه، ملت زلزله (عنوان کتابی بسیار مهم درباره ژاپن) جامعه‌شناسی فاجعه، انسانشناسی فاجعه، از جمله مهم‌ترین مفاهیمی هستند که می‌توان با تدقیق در آنها و وارسی چگونگی پردازش آنها در ذهنیت یک جامعه به روایت یک جامعه از پدیده‌های فاجعه‌سازی چون زلزله دست یافت. به عبارت دیگر، می‌توان با تحلیل تبار این مفاهیم در ذهنیت یک جامعه به مجموعه بینش و اندیشه یک جامعه درباره فجایع طبیعی (زلزله، سیل، توفان) و فجایع ساخته‌شده توسط انسان (حادثه چرنوبیل، ۱۱سپتامبر، جنگ) و موضوعاتی همچون قطعیت، عدم قطعیت، علیت، آزادی، جبر و... دست یافت و نشان داد چگونه این دریافت از فاجعه می‌تواند در پیوند با کنش‌های این جامعه در زمان وقوع واقعی فجایع قرار گیرد. در ادبیات مربوط به فاجعه از مجموعه اندیشه‌های یک جامعه درباره فاجعه با عنوان «فرهنگ فاجعه» سخن گفته می‌شود.

۲- به لحاظ تاریخی، مفهوم ریسک ریشه در سبک زندگی مردم دوران رنسانس دارد که در آن برخی دریانوردان، جنگجویان و تجار اقدام به انجام سفرها و تجربه‌های خطرناک کردند. از منظر واژه شناختی، مفهوم risk برگرفته از واژه ایتالیایی risco است که خود ریشه در مفهوم یونانی riza دارد که به معنای طناب و صخره است. چنان که می‌بینیم این مفهوم ریشه در حیات دریانوردان در قرن پانزدهم و برخورد آنها با خطرات بیرونی همچون صخره، باد و امواج دارد. پیامد طبیعی برخورد مردمان غرب با خطرات بیرونی از قبیل برخورد با صخره‌های دریایی یا باد، دست کشیدن آنها از باور به «خدای ریسک‌کننده» «risk-taking God» و باور به توان انسان در برخورد با طبیعت و شناخت و کنترل آن بود. بنا بر این منطق، طبیعت فاجعه نبود بلکه ناتوانی انسان در برخورد با نیروهای طبیعت بود که طبیعت را به یک فاجعه تبدیل می‌کرد. خطر ترکیبی بود از طبیعت (واقعیت) و فرهنگ (چگونگی برساختن طبیعت در ذهن یک جامعه). به عبارت دیگر خطر عبارت بود از خطر چیزی برای کسی در یک محیط اجتماعی مشخص. آنچه این چیز یعنی طبیعت را برای انسان خطرساز می‌کرد عبارت بود از ماهیت آن فرد و جامعه‌ای که طبیعت در پیوند با آنها قرار گرفته بود. بنا بر این منطق بود که انسان غربی به شناخت طبیعت، خود و جامعه روی آورد تا بتواند هر سه را در کنترل خود گیرد. نتیجه آنکه فرهنگ این مردم، یک فرهنگ برون‌گرا و مبتنی بر درگیری با جهان طبیعی و اجتماعی بیرون شد. در حوزه اجتماع هم درگیری این مردم از جنس مسایل بیرونی بود. به همین دلیل دنیای احساس این مردم هم بنا به موفقیت یا شکست آنها در برخورد با جهان بیرون تعریف می‌شود. از میان چهار احساس کلیدی ترس، غم، خشم و شادی می‌بینیم که این مردم این چهار احساس را در برخورد با جهان بیرون تعریف می‌کنند. مهم‌ترین احساس ترس آنها مربوط به ترس از جهان بیرونی طبیعت و اجتماع است و به همین دلیل به فکر کنترل آن افتادند و علم در میان آنها گسترش یافت، چون علم، نظامی معرفتی برای شناخت و کنترل جهان بیرون است.

۳- اما به مردم جامعه خودمان برگردیم. اغلب ما مبتنی بر فرهنگ‌مان، عمدتا درگیر درون خود هستیم و انسان را موجودی می‌بینیم که با یک خطر و ریسک روبه‌رو است و آن درون خود انسان است. انسان در نگاه اغلب ما موجودی فریب‌خور است که با چند دشمن از قبیل نفس، هوی و هوس و شیطان روبه‌رو است. پس مهم‌ترین خطر از نظر اغلب ما خطر درون است نه برون. معتقدیم باید درون را کنترل کنیم و بشناسیم. احساسات ما هم متعلق به جهان درون ماست. بزرگ‌ترین ترس، ترس از درون ما و سرکشی‌های آن است. بزرگ‌ترین شادی ما هم شادی نهفته درگذار از ویژگی‌های منفی درون‌مان است. اگر دقت کنید می‌بینید که عمده مراسم و مناسک شادی، غم، ترس و خشم ما هم مربوط به همین مسایل درونی است. پول و ثروت دارایی است اما ما را با ترس و غم روبه‌رو می‌کند چون باعث نگه داشتن‌مان در دنیای مادیات و فاصله گرفتن از باغ و بهشت درون‌مان می‌شود. ادبیات ما اعم از شعر و نثر نیز انباشته از قطعاتی است که از نسبت جهان احساس با دنیای درون ما سخن می‌گوید. اصولا رشد گسترده عرفان و ادبیات عرفانی در جامعه ما ناشی از همین مساله است. بنا به چنین منطقی، ما اصولا خود را کمتر نیازمند درگیری با جهان طبیعت و کنترل آن می‌دانیم.

۴- از زمان مشروطه به این سو که با جهان مدرن روبه‌رو و آشنا شدیم از مولفه‌های آن جهان هم تاثیر گرفتیم البته هر یک به میزانی. برخی مردم ما هنوز در همان دنیای سنت زندگی می‌کنند و کمتر با جهان غرب و ویژگی‌های آن آشنایند مگر اینکه به شکلی با واسطه و از طریق مصرف مصنوعات این جهان با آن آشنا شده باشند. این گروه از جامعه ما طبعا هنوز مهم‌ترین خطر موجود در زندگی‌شان را در درون خود جست‌وجو می‌کنند و می‌کوشند شیطان درون را در مبارزه دایم با خود نگه دارند. اما گروهی از مردم ما که به شکلی بی‌واسطه با جهان مدرن آشنایند و اکنون از یک ذهنیت دوگانه و دوشقی و بینابینی برخوردارند طبعا از دو نوع خطرشناسی هم برخوردارند. ممکن است این گروه همان‌قدر از دنیای درون خود احساس نگرانی کنند که از زلزله. یعنی مثلا در مقابل خطری مثل زلزله من هم خانه‌ام را محکم می‌سازم و هم تابلوی «و ان یکاد» بر در خانه‌ام نصب می‌کنم. کنش نهایی چنین مردمانی در برخورد با فجایع طبیعی همواره در مرز میان توکل و اتخاذ تدابیر عقلی باقی می‌ماند، وضعیتی که اگرچه ممکن است به افراد توانی مازاد در برخورد با فجایع طبیعی ببخشد اما شکل‌گیری یک نظم نهادی در برخورد با این پدیده‌ها را کمرنگ می‌کند.

تهران آماده میزبانی اجلاس غیرمتعهدهاست

محاسبه ارزی اجاره هتل‌ها و فروش سوغات به میهمانان

صدرا محقق: فروش صنایع دستی و دریافت اجاره هتل‌های محل اقامت میهمانان شانزدهمین اجلاس کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در تهران به صورت ارزی محاسبه می‌شود. «علی سعیدلو» معاون امور بین‌الملل ریاست‌جمهوری با صدور نامه‌ای خطاب به رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری از او خواسته است از تاریخ ۲۴ مرداد تا ۱۵ شهریور نرخ هتل‌هایی که به این منظور انتخاب شده است برای میهمانان خارجی تا دوبرابر افزایش یافته و از این میهمانان هزینه‌ها به صورت ارزی دریافت شود. تاریخ صدور این نامه ۲۶ تیر است و ابلاغیه افزایش قیمت نیز در تاریخ ۱۶ مرداد با امضای مجتبی سروش‌پور معاون تشریفات و اجرایی ستاد برگزاری اجلاس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد به اتحادیه هتلداران تهران فرستاده شد. علاوه بر این نیز بر اساس اطلاعاتی که روز گذشته «محمدحسن صالحی‌مرام» معاون صنایع دستی سازمان میراث و «عبدلی» رییس اتحادیه صنایع دستی کشور در پاسخ به «شرق» اعلام کردند قرار است در نمایشگاه صنایع دستی که قرار است در حاشیه این اجلاس و در محل برج میلاد برگزار شود فروش صنایع دستی با قیمت ارزی انجام شود. صالحی‌مرام همچنین تاکید کرد از سوی دولت قرار است مبلغ پنج میلیارد تومان به خرید صنایع دستی برای هدیه دادن به میهمان اجلاس هزینه شود که البته هنوز این مبلغ اختصاص داده نشده است. البته هنوز اعتبارات مورد نیاز برای اجرای این برنامه‌ها در حاشیه اجلاس سران جنبش عدم تعهد توسط دولت تامین نشده است. اگر اعتبار ندهند ما هم هیچ نمایشگاهی برگزار نمی‌کنیم. ما برنامه‌ریزی‌های خودمان را انجام داده‌ایم به‌طوری که هنرمندان و محل اسکان آنها مشخص شده است که به محض در اختیار قرار گرفتن اعتبارات، کار خود را آغاز خواهیم کرد. به گفته معاون صنایع دستی کشور ۳۰ ورک‌شاپ صنایع دستی و ۷۰ غرفه در بخش نمایشگاهی حاشیه اجلاس برپا خواهد شد و میهمانان اجلاس می‌توانند هدیه‌های خود را در ورک‌شاپ‌ها سفارش داده و از هنرمندان تحویل بگیرند. بر اساس گفته‌های عبدلی نیز قیمت محصولاتی که در این نمایشگاه عرضه می‌شود با احتساب دلار رسمی کشور و چند درصد بالاتر از قیمت بازار محاسبه خواهد شد. بر این اساس و با توجه به اینکه قیمت ارز مرجع دلار از سوی بانک مرکزی ۱۲۲۶ تومان تعیین شده است، به عنوان مثال قیمت یک اتاق دوتخته در یکی از هتل‌های تهران اگر تا پیش از این شبی ۲۵۰ هزار تومان محاسبه می‌شد از دیروز محاسبه آن با دوبرابر افزایش به ۵۰۰ هزار تومان می‌رسد. علاوه بر این چون این مبلغ باید با نرخ ارز رسمی دریافت شود هزینه آن با دلار ۱۲۲۶ تومانی برابر با ۴۰۷/۸ دلار می‌شود. در همین حال، روز گذشته «رامین مهمانپرست» سخنگوی دستگاه دیپلماسی با اشاره به تعداد کشورهای شرکت‌کننده در اجلاس عدم تعهد در تهران اعلام کرد: «این اجلاس در سه بخش کارشناسان ارشد در پنجم و ششم شهریور، وزرای خارجه هفتم و هشتم شهریور و سران اجلاس در نهم و دهم شهریور برگزار خواهد شد که هیات‌های مختلفی از ۱۲۰ کشور به ایران سفر خواهند کرد و دوسوم هیات‌هایی که حضور خواهند یافت تاکنون مشخص شده و شرکت بیش از ۵۰ کشور در این اجلاس قطعی شده است.» آن‌گونه که مسوولان ستاد برگزاری اجلاس گفته‌اند آنها خود را برای پذیرایی از حدود هفت هزار نفر در طول برگزاری جلسه‌های مختلف آماده کرده‌اند، بر همین اساس رجبعلی خسروآبادی مدیر اجرایی جامعه هتلداران استان تهران در پاسخ به سوالی در رابطه با اینکه چه تعداد از هتل‌های تهران برای پذیرایی از میهمانان اجلاس انتخاب شده‌اند به شرق گفته است: «در شهر تهران ۲۲ هتل سه، چهار و پنج ستاره و هتل آپارتمان به این منظور انتخاب شده‌اند و قرارداد آنها بسته شده است. همچنین هشت هتل نیز مورد بازدید قرار گرفت و تایید شد و به آنها اعلام کردند در حالت آماده‌باش قرار داشته باشند تا در صورت نیاز از آنها به عنوان محل اسکان دیگر میهمانان استفاده شود.» علاوه بر این گفته می‌شود برخی دیگر از میهمانان اجلاس در خانه‌های ویلایی مشخص‌شده‌ای که از سوی معاونت تشریفات ستاد برگزاری اجلاس تعیین شده است اسکان داده و از آنها پذیرایی خواهند شد. هتل‌های شهر تهران در ایام دیگر سال به جز روزهای خاص تنها حدود ۵۰درصد از ظرفیت‌شان اشغال است. به نظر می‌رسد برپایی این اجلاس با توجه به نرخ محاسبه قیمت تخت‌ها رونقی به صنعت هتل‌داری در پایتخت ایران خواهد داد. البته برخی از هتلداران تهران معتقدند افزایش قیمتی که بر اساس دستور دولت در این مدت لحاظ شده است اگرچه در کوتاه‌مدت منفعت خواهد داشت اما در درازمدت تاثیر نامناسبی بر چشم‌انداز صنعت گردشگری و هتلداری کشور خواهد گذاشت چراکه سفارتخانه کشورهای میهمان در این اجلاس، از نرخ معمول هتل‌های تهران اطلاع دارند و برای محاسبه هزینه هیات‌های کشور خود محاسبات لازم و مبلغ پیشنهادی را بر اساس میانگین قیمت هتل‌ها در تهران انجام داده و به کشور خود اعلام کرده بودند. البته برخی دیگر نیز معتقدند این دوره باید دوره‌ای «های‌سیزن» در نظر گرفته شود که در همه جای دنیا قیمت‌ها در آن افزایش می‌یابد و امری طبیعی است. مشابه این ماجرا نیز همزمان با المپیک لندن در انگلستان رخ داد و قیمت هتل‌ها به میزان چشمگیری افزایش پیدا کرد. با این حال اما این همه ماجرا نیست چرا که در این مدت در بهترین حالت تنها ۳۰ هتل از مزایای این اجلاس بهره خواهند برد. این در حالی است که در تهران حدود ۸۰ هتل و هتل آپارتمان وجود دارد و با توجه به اعلام تعطیلی در روزهای همزمان با برگزاری اجلاس مابقی هتل‌ها این روزها را بدون میهمان و مشتری پشت سر خواهند گذاشت. مدیر یکی از این هتل‌ها که نمی‌خواهد نامش ذکر شود در گفت‌وگو با شرق در این‌باره می‌گوید: «تهران به خودی خود شهری توریستی نیست. بخش اصلی میهمانان ما افرادی هستند که برای انجام کار به تهران می‌آیند، مانند فعالان اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و بخش خصوصی، اما چون قرار است در این روزها همه ادارات شهر تهران تعطیل شود بدون شک ما هم میهمان نخواهیم داشت و ظرفیت اتاق‌هایمان به صورت کامل خالی خواهد ماند.» با این وصف باید گفت این اجلاس همزمان که پربازده‌ترین روزها را برای تعدادی از هتل‌ها به ارمغان می‌آورد برای تعدادی دیگر چیزی جز کم‌بازده‌ترین روزهای سال را به همراه نخواهد داشت.

خطر دیالیزی شدن زلزله‌زدگان جدی است

ادامه از صفحه اول

رییس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت افزود: اقداماتی تاکنون در این‌باره انجام شده است. از جمله آنکه آب آشامیدنی بطری، میان زلزله‌زدگان توزیع می‌شود اما این موضوع نمی‌تواند پایدار باشد و باید هر چه سریع‌تر منابع تامین آب آشامیدنی و کانکس‌های ثابت آب آشامیدنی مستقر شوند. در این زمینه دانشگاه علوم پزشکی تبریز با همکاری سایر سازمان‌های مرتبط در حال انجام اقدامات مشترک هستند تا خیال‌مان از بابت همه‌گیری بیماری‌های روده‌ای در این مناطق راحت شود. گویا تاکید کرد: در حال حاضر آبی که میان ساکنان مناطق زلزله‌زده توزیع می‌شود به دقت از سوی مسوولان بهداشتی کنترل می‌شود و آب‌های آشامیدنی پس از کنترل در اختیار مردم قرار می‌گیرد. او افزود: دومین مبحثی که برای ما از اهمیت زیادی برخوردار است، بحث توالت‌های بهداشتی در مناطق زلزله‌زده است که باید سازمان‌های مرتبط با این امر هر چه سریع‌تر اقدامات لازم را در این زمینه انجام دهند. دانشگاه علوم پزشکی تبریز نیز اقداماتی را در این خصوص انجام داده از جمله آنکه ۲۰۰ دستگاه توالت و حمام بهداشتی در اختیار زلزله‌زدگان قرار داده و دو هزار دستگاه دیگر نیز به زودی نصب و راه‌اندازی خواهد شد. رییس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت تاکید کرد: در حال حاضر به جز نگرانی درباره بیماری‌های روده‌ای خطر دیگری در زمینه بیماری‌های عفونی در مناطق زلزله‌زده مطرح نیست. نیروهای بهداشتی بیماری‌ها را به صورت دقیق در مناطق زلزله‌زده رصد می‌کنند و هر اتفاقی که رخ دهد حتما اطلاع‌رسانی لازم را خواهیم داشت. گویا با بیان اینکه به منظور بررسی بیشتر وضعیت بهداشتی مناطق زلزله‌زده، امشب عازم این مناطق هستم از تلاش‌های شبانه‌روزی مسوولان بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تبریز برای کنترل وضعیت بهداشتی در این مناطق تشکر کرد. از سوی دیگر رییس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی استان آذربایجان‌شرقی از انجام ۱۶۶۸ مورد عمل جراحی در بیمارستان‌های استان در بخش‌های اتاق عمل و اورژانس خبر داد. حامد جعفرزاده با اعلام این خبر گفت: از این تعداد ۱۶۲ مورد در بخش اورژانس بیمارستان سینا، ۵۰۸ مورد در بخش اورژانس بیمارستان امام رضا و ۲۱۳ مورد عمل جراحی در بخش اورژانس بیمارستان شهدا صورت گرفته است. وی همچنین از انجام ۶۲ مورد عمل جراحی در بخش اورژانس شهید محلاتی و ۷۱ مورد در بخش اورژانس بیمارستان عالی‌نسب خبر داد.

پنجره

سوله‌های بحران شهرداری خالی از تجهیزات امدادرسانی

■ **ایسنا:** سخنگوی شورای شهر تهران با تاکید بر اینکه تمام مسوولان باید تمام قد وارد عرصه نوسازی بافت‌های فرسوده پایتخت شوند، از اینکه سوله‌های مدیریت بحران شهرداری خالی از تجهیزات است، انتقاد کرد. دانشجو با اشاره به آسیب‌پذیر بودن بازار تهران در برابر زلزله، اظهار کرد: مناطقی همچون ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۷ نیز دارای بافت فرسوده زیادی هستند و در صورت وقوع زلزله، دسترسی به این نقاط بسیار دشوار خواهد بود.

مستمری متوفیان و از کارافتادگان زلزله تبریز برقرار می‌شود

■ **ایسنا:** مشاور اجرایی مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی گفت: از ساعات اولیه زلزله آذربایجان شرقی بیش از ۲۰۰ نفر در بیمارستان‌های تامین‌اجتماعی پذیرفته شده‌اند و در این میان ۲۶ عمل جراحی مغز و اعصاب و ارتوپد و ۱۳ عمل جراحی عمومی انجام شده است. روحبخش با اشاره به دستور اکید مدیرعامل تامین اجتماعی مبنی بر اقدامات سریع و امنیتی کادر درمانی و بیمه تامین اجتماعی خاطرنشان کرد: اگر در بین متوفیان حادثه، متوفی‌ای بیمه‌شده ما باشد مستمری بلندمدت او سریعا برقرار می‌شود و ضمن اینکه برای کارگران کارگاه‌هایی که در اثر این زلزله تعطیل شوند در کمترین زمان ممکن مستمری بیکاری برقرار می‌شود.

قاتل محیط‌بان ملایری دستگیر شد
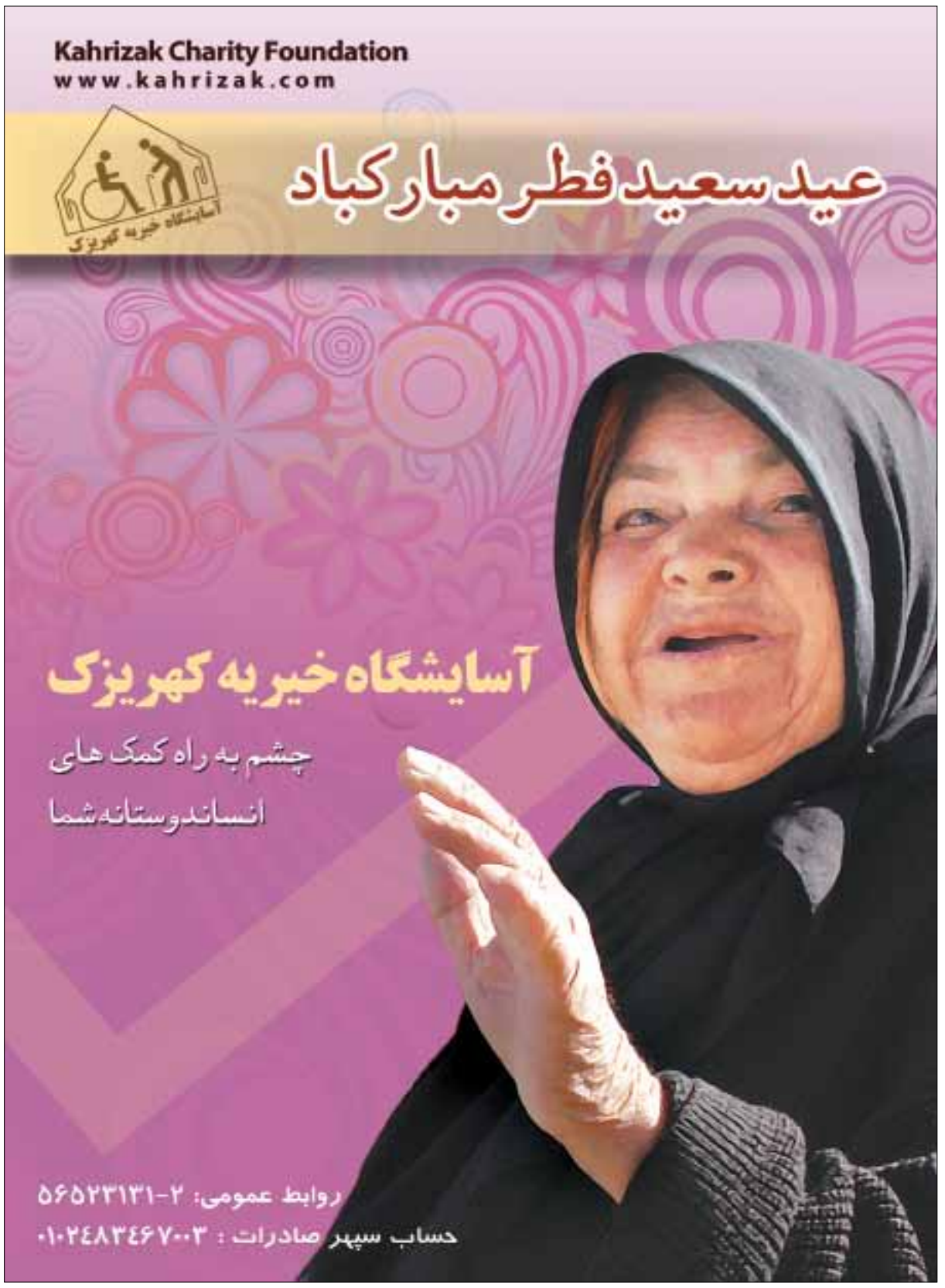
■ **فارس:** فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست از دستگیری قاتل محیط‌بان ملایری خبر داد. سرهنگ حمیدرضا خیلدار گفت: شهید عبدالله یاری روز حادثه در منطقه، صدای تیری به گوشش می‌رسد که پس از آن به همراه محیط‌بان دیگری به دنبال متخلفان می‌روند. زمانی که آنها به اتومبیل شکارچیان غیرمجاز می‌رسند به آنها فرمان ایست می‌دهند ولی متخلفان به فرمان آنها توجه نمی‌کنند. وی اظهار داشت: در این زمان شهید یاری با تیراندازی به لاستیک خودرو شکارچیان غیرمجاز باعث توقف آنها می‌شود. پس از توقف خودرو شکارچیان غیرمجاز اتومبیل محیط‌بان‌ها در جلو آنها قرار می‌گیرد که متاسفانه قبل از پیاده شدن ماموران، متخلفان با تیراندازی شهید یاری را مورد اصابت گلوله قرار می‌دهند. فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست ادامه داد: با اصابت گلوله به شهید یاری و با توجه به اینکه خون زیادی از بدن وی خارج شده بود، پرسنل بیمارستان هم نتوانستند جلوی خونریزی را بگیرند.